

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200537
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123200537.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov - matky C. C. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. XX, D. - E., adresa na doručovanie F. B. XX, A., zastúpená Palkovič advokátska kancelária, s. r. o., Kapitulská 20, Trnava, otca C. G. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. XX, D. - E., o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh otca na dočasné zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 31P/6/2023 – 35 zo dňa 07.02.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 367 ods. 1 a 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, 3, § 329 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel súd k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože nepreukázal žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť a neodkladnosť rozhodnutia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca. Takýmto dôvodom na urgentnú zmenu výchovného prostredia maloletého nie je ani otcom tvrdené zhoršenie súrodeneckých vzťahov (ktoré, aj ak by existovalo, môže byť dočasným a iba bežnou etapou vo vývoji maloletých detí v rámci rodiny, zvlášť ak ide o viacerých chlapcov v jednej domácnosti), ani aktuálne podmienky bývania matky z hľadiska veľkosti jej bytu (ktoré matka zjavne i postupne rieši). Mal za osvedčené, že maloletý má zabezpečenú riadnu výživu, rovnako ako je o neho zabezpečená riadna osobná starostlivosť zo strany matky, ktorá túto vykonáva na základe súdom schválenej rodičovskej dohody v rozvodovom konaní po obsiahlom vykonanom dokazovaní a otec sa s maloletým stretáva podľa uzatvorenej rodičovskej dohody. Žiadna zo skutočností tvrdených otcom nepredstavuje dôvod na urgentnú zmenu starostlivosti v podobe odovzdania maloletého do starostlivosti otca. Okresnému súdu je známe (aj z rozvodového konania), že vzťahy medzi rodičmi maloletého sú náročné, vyvolávajúce rôzne konfliktné situácie (aj pri odovzdávaní maloletého), avšak konfliktnosť vzťahov medzi rodičmi po rozvoде taktiež nemôže byť dôvodom na zmenu starostlivosti o maloleté dieťa, ale je dôvodom na prácu samotných rodičov na svojom rodičovskom vzťahu a komunikácii v záujme maloletého dieťaťa. Pokiaľ otec v návrhu poukazoval, okrem iného, na matkou plánovanú zmenu školského zariadenia maloletého do H., ktorá mu v čase prebiehajúceho školského roka neprospeje, o takejto zmene súdom dosiaľ rozhodnuté nebolo, a teda uvedená argumentácia ako podklad na urgentné riešenie situácie maloletého cestou neodkladného opatrenia je predčasnou. Stotožnil sa s tým, že stabilita výchovného prostredia maloletého je jedným zo základných aspektov definujúcich záujem maloletého,

ktorý ju po viacerých prekonaných zmenách nevyhnutne potrebuje, pričom zmena osobnej starostlivosti o maloletého, o ktorú žiada otec, by predstavovala práve zásah do tejto stability jeho výchovného prostredia, ktorú postupne nadobúda, čo sa má prejavovať i v istej stabilizácii jeho správania v škole. Nemal za preukázanú potrebu neodkladným opatrením bezodkladne upraviť pomery účastníkov, keďže starostlivosť o maloletého je zabezpečená, nehrozí žiadne nebezpečenstvo, neboli osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutá otcom.

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podstata jeho návrhu spočívala najmä v tom, že ak matka považuje za správne a podľa jej popisu v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (konanie vedené pod sp. zn. 31P/4/2023) za nevyhnutné, aby sa presťahovala do H., dané premiestnenie maloletého nepovažuje za konanie v jeho záujme (z dôvodov, ktoré podrobne v návrhu uviedol), je pripravený pre maloletého zabezpečiť stabilné a jemu známe výchovné prostredie v mieste jeho súčasného pobytu v rodinnom dome, v ktorom vyrastal a žil až do času, keď sa jeho matka spolu s deťmi zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Matka sa samozrejme môže rozhodnúť o svojom presťahovaní kamkoľvek chce, nemyslí si, že je možné (a ani správne) ju v tom obmedzovať. Ak však jej záujem presídliť sa do iného okresu, ktorý je vzdialený viac ako 50 km od maloletého súčasného zázemia, ak je pre matku z akéhokoľvek dôvodu dôležitý a súčasne toto premiestnenie nie je v záujme maloletého, je namieste zmenu zverenia vykonať. Poukázal na matkou podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, kde popisuje svoje dôvody pre nahradenie jeho súhlasu so zmenou školy maloletého ako neodkladné (31P/4/2023), hoci z jej podania je zrejmé, že jediné čo je neodkladné, je jej rozhodnutie sa presťahovať a to bez ohľadu na záujem maloletého. Ak teda matka pociťuje neodkladnú potrebu presťahovať sa do H., dočasné opatrenie, ktorým by mu bol maloletý zverený, je jediným riešením, ako matku nechať realizovať jej právo na riešenie bytovej otázky podľa vlastnej úvahy a zároveň zachovať pre maloletého stabilné zázemie v mieste jeho súčasného bydliska (a rovnako i širšej rodiny i realizácii jeho záujmov či návštevy školy v A.), ktoré je pripravený mu vytvoriť. Vyčítal súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal ním uvádzanými udalosťami, ktoré popisujú „výchovné“ pôsobenie p. I. na maloletého, ktorý nie je manželom matky maloletého, iba jej priateľom, ktorý sa prisťahoval do domácnosti matky, do dvojizbového bytu, v ktorom matka žila s ich troma deťmi; teda zákon o rodine mu právo vychovávať ich deti nepriznáva a on nie je povinný jeho „výchovné“ vstupy tolerovať. K incidentu medzi p. I. a maloletým sa podrobne vyjadril v návrhu a priložil k tomu aj dôkazy – situácia, keď maloletého p. I. chytil pod krk za tričko, ako by ho chcel uškrtiť, pričom sa vulgárne vyjadroval na jeho osobu a osobu jeho otca, no súd prvej inštancie sa danou okolnosťou vôbec nezaoberal a to ani len vo vzťahu k stabilite prostredia maloletého v domácnosti matky, kde prisťahovanie sa nového priateľa matky do dvojizbového bytu, kde už žijú matka, dvaja dospelí synovia a maloletý, je nesporne zásahom do jeho života. Bytovú situáciu sa po takmer polroku spolujitia s jej novým priateľom pokúša riešiť iba matka (bez participácie jej priateľa), čo je zrejme z obsahu rezervačnej zmluvy a podania matky na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/4/2023. S výchovným pôsobením p. I. (osobitne fyzické inzultácie ale aj tresty „zaracha“) nie je stotožnený, dané vplyvy na maloletého nie sú v jeho záujme, pričom akceptuje rozhodnutie matky zariadiť si svoj partnerský a osobný život; no bolo by namieste, aby sa matka vymedzila k svojmu priateľovi a jeho „výchovné“ vplyvy na maloletého aspoň korigovala tak, aby boli zachované jeho záujmy, dôstojnosť, zdravý duševný a citový vývin. Ak matke výchovné modely jej priateľa na maloletého neprekážajú, on sa s nimi nemôže stotožniť a incident, ktorý popísal v návrhu nepovažuje za súladný s ustanoveniami zákona o rodine. Tiež poukázal na v návrhu uvedenú žiadosť o pripojenie spisov vedených na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 31P/4/2023 a 31P/49/2020, pričom z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, že

by prvoinštančný súd dané spisy pripojil a vykonal dokazovanie aj obsahom daných spisov. Jediné s čím sa prvoinštančný súd stotožnil je potreba stability výchovného prostredia maloletého, ktorú údajne daným návrhom narúša. Predmetný návrh na zmenu zverenia maloletého je reakciou na správanie matky, na jej faktické i právne úkony, o väčšine ktorých sa nedozvedel od matky, ale zo zásielky súdu, pričom prvoinštančný súd konštatuje stabilitu výchovného prostredia maloletého, ktorý ju po viacerých prekonaných zmenách nevyhnutne potrebuje a zároveň poukazuje na to, že zmena osobnej starostlivosti o maloletého, o ktorú žiada, by predstavovala zásah do tejto stability výchovného prostredia. Súd prvej inštancie bez ďalšieho fakticky konštatuje, že stabilita pre maloleté dieťa je tvorená domácnosťou matky, pričom v odôvodnení rozhodnutia absentuje vysvetlenie danej úvahy i okolnosti, o ktoré túto svoju úvahu súd prvej inštancie opiera, z ktorého dôvodu je rozhodnutie arbitrárnym. S daným konštatovaním navyše nesúhlasil a to minimálne z dvoch dôvodov a to, že v živote maloletého zohráva podstatnú úlohu aj jeho rodina v širšom zmysle (starí rodičia, jeho súrodenci a ich deti, kamaráti maloletého, spolužiaci, mimoškolské aktivity v mieste súčasného pobytu), ktoré širšie väzby matka svojim presťahovaním do H. aj s maloletým preruší s minimálnom možnosťou ich rozvoja či udržania. Rodina matky je vzdialená cca 300 km, takže vzhľadom na danú vzdialenosť je reálna možnosť, tieto vzťahy intenzívne rozvíjať obmedzená. Ak by bol maloletý zverený do jeho starostlivosti, všetky väzby by zostali zachované. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že čo sa týka stability prostredia, v ktorom maloletý vyrastá, je to práve matka, ktorá si zariaďuje svoj osobný život a vnáša do života maloletého nestabilitu, keď do jej domácnosti sa v lete prisťahoval jej priateľ a približne po pol roku plánuje presťahovanie aj s maloletým do H., ktorými rozhodnutiami matky sa prvoinštančný súd pri posudzovaní stability výchovného prostredia nezaoberal. Nie jeho návrh na zmenu zverenia by bol príčinou nestability, ale je snahou zastabilizovať maloletému prostredie ako reakciu na rozhodnutia matky o maloletom. Pokiaľ prvoinštančný súd označil jeho návrh za predčasný a to aj s poukazom na plánovanú zmenu školského zariadenia maloletého do H., o ktorej zmene nebolo súdom doposiaľ rozhodnuté uviedol, že i keď v čase rozhodovania prvoinštančného súdu o jeho návrhu nebolo rozhodnuté o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol nahradený jeho súhlas so zmenou školy maloletého, v súčasnosti už tento návrh matky bol súdom prvej inštancie zamietnutý (sp. zn. 31P/4/2023). Daná argumentácia súdu prvej inštancie je však nezrozumiteľná, pretože jeho návrh by nebol podaný predčasne vtedy, ak by už o matkinom návrhu bolo rozhodnuté, zrejme takým spôsobom, že by jej návrhu bolo vyhovené a za daného predpokladu by došlo k faktickým zmenám na strane maloletého, ktoré by už pravdepodobne bolo aj presídlené a jeho návrh by už bol oneskorený. Podľa úvahy súdu prvej inštancie by sa mal domáhať zmeny zverenia maloletého až v čase, keď by ku zmene pobytu a školy došlo. Prvoinštančný súd sa taktiež nezaoberal jeho argumentáciou vo vzťahu k zámeru matky s presťahovaním sa aj s maloletým a so zmenou školy bez jeho súhlasu a to napriek tomu, že v návrhu upozorňoval na matkou podniknuté kroky smerujúce k premiestneniu maloletého do iného okresu s vedomím jeho nesúhlasu a na súd vo veci nahradenia jeho súhlasu sa obrátila až potom, čo jej bolo vydané rozhodnutie riaditeľa ZŠ J. K. H., ktoré požadovalo k prijatiu maloletého na štúdium neodkladné opatrenie. Všetky úkony, ktoré matka v návrhu popísala urobila buď predtým, než poznala jeho názor, resp. napriek tomu, že vedela, že so zmenou školy maloletého nesúhlasí a predtým, než podala návrh na súd, uzatvorila rezervačnú zmluvu na byt v H., zaplatila rezervačný poplatok a zariaďovala zápis maloletého na základnú školu v H., ktoré úkony robila svojvoľne a ignorujúc jeho práva ako druhého rodiča. Premiestnenie maloletého by bola dokonala nebyť rozhodnutia riaditeľa ZŠ J. H., ktoré požadovalo súhlas druhého rodiča vo forme jeho nahradenia rozhodnutím súdu, a ktoré rozhodnutie vyvolalo u matky potrebu žiadať súd o nariadenie neodkladného opatrenia. Neodkladnosť jeho návrhu nespočíva v samotnom podaní návrhu matky, ale v jej svojvoľnom konaní. K zmene školy maloletého zatiaľ nedošlo nie z dôvodu, že by matka rešpektovala jeho práva a záujem maloletého, postupovala v intenciách zákona o rodine, ale z dôvodu, že jeho práva a najlepší záujem maloletého rešpektovali inštitúcie, ktoré vo veci rozhodovali. Rozhodovanie súdu vo veci nahradenia jeho súhlasu bolo matkou vyvolané len z dôvodu, že takto stanovilo podmienky rozhodnutie riaditeľa školy v H., teda konanie neiniciovala matka v snahe rešpektovať zákonný postup. Neochotu matky rešpektovať jeho práva vidí aj v procesnom postupe, ktorý zvolila v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/4/2023, v ktorom sa domáhala nahradenia jeho súhlasu so zmenou školy návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom v návrhu ignorovala nedostatok jeho súhlasu aj so zmenou obvyklého pobytu maloletého, kde je tiež jeho súhlas potrebný, a s ktorou zmenou pobytu taktiež nesúhlasí. Predmetom konania matka v zmysle návrhu urobila len dočasné nahradenie jeho súhlasu so zmenou školy, pričom denné dochádzanie do H. na vyučovanie z miesta súčasného bydliska neprichádza do úvahy. Z obsahu podania matky je zrejmé, že je rozhodnutá zakúpiť nehnuteľnosť v meste H., pričom z návrhu nie je možné posúdiť, aké podmienky budú zabezpečené pre maloletého a to nielen z hľadiska bývania, ale aj z hľadiska jeho mimoškolských

aktivít. Rozhodovanie súdu vo veci zmeny pobytu maloletého je návrhovým konaním, ktorého začatie predpokladá nezhodu medzi rodičmi, pričom doposiaľ nedošlo medzi nimi ku komunikácii na danú tému a matka sa neunúvala mu poskytnúť ani len základné informácie potrebné pre jeho rozhodnutie. Taktiež poukázal na návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa pokúšala dosiahnuť dočasné opatrenie s trvalým charakterom, pričom v dôvodoch návrhu nepopisuje žiadnu dočasnú situáciu. Matka, ktorá podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vo veci samej nepodala návrh na začatie konania, ale žiadala, aby jej súd podanie návrhu nariadil v lehote 60 dní od právoplatnosti neodkladného opatrenia, ktorý postup je absurdný a nie je naň žiadny akceptovateľný dôvod. Ak by súd jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, takto vydané dočasné opatrenie súdu by malo potenciál opatrenia trvalého. Matka by tak vykonala presídlenie maloletého bez toho, aby sa tým súd meritórne zaoberal, pričom dokazovanie v potrebnom rozsahu by súd vykonával až v konaní vo veci samej a to v čase, keď by už bol maloletý presídlený. Rovnako má matka vedomosť o tom, že konanie vo veci maloletých trvá niekoľko mesiacov a jej povinnosťou bolo postupovať tak, aby dĺžku konania pri svojom rozhodovaní o kúpe nehnuteľnosti a iných krokoch zohľadnila. Napriek tomu podniká všetky kroky vedúce k tomu, aby bez jeho súhlasu presídlila maloletého a zapísala ho na školu v inom meste. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne dôvody brániace jej začať konanie vo veci samej. Taký postup matky vníma ako špekulatívny s cieľom vyhnúť sa preskúmvaniu celej situácie súdom pri riadnom dokazovaní a založiť tak predpoklady pre taký stav, ktorý bude fakticky stavom trvalým. Ide o cieľavedomú snahu matky dosiahnuť svoj zámer a ignorovať pri tom záujem maloletého a jeho rodičovské práva. Všetky tieto okolnosti zakladajú dôvodnosť jeho návrhu na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti neodkladným opatrením, keďže má dôvodnú obavu, že presídlenie maloletého do H. matka vykoná napriek jeho nesúhlasu či bez rozhodnutia súdu o nahradení jeho súhlasu, o čom svedčí aj konanie matky, ktorá ho napriek zamietnutiu jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom nekontaktovala a ani neinformovala o jej ďalších krokoch.

Matka ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu otca nevyjadřili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – otec (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmvávaného uznesenia i odvolacie argumenty otca, bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ mal za nedôvodné neodkladným opatrením dočasne rozhodnúť o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca s tým, že neodkladné opatrenie podľa návrhu otca malo trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmenu zverenia maloletého A. B. do osobnej starostlivosti otca, ktoré konanie v čase podaniu návrhu ešte nebolo vedené, no aktuálne je začaté konanie vo veci samej.

Odvolací súd uvádza, že nezistil žiadne okolnosti spochybňujúce správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý považoval návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný, nakoľko neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov ohľadne zmeny zverenia maloletého do starostlivosti otca, teda predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúvaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce neodkladným opatrením podľa ustanovenia § 367 CMP rozhodnúť o dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 367 ods. 1 a 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok, prípadne právo, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybne preukázaný, musí byť však osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len dočasne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu.

Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávných vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Stabilita výchovného prostredia nie je abstraktný princíp, ktorý by bol hodný ochrany sám osebe, ale má byť chránený len v súvislosti s tým, či skutočne je v najlepšom záujme dieťaťa.

Esenciálnym a primárnym kritériom pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musí byť vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý sa podľa ESLP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou, okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa čl. 8 dohovoru umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa (rozhodnutie vo veci Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku zo 6. júla 2010, sťažnosť č. 41615/07, bod 136). Článok 8 dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže nad záujmami rodičov prevážiť (rozhodnutie vo veci Sahin proti Nemecku z 8. 7. 2003, sťažnosť č. 30943/96, bod 66).

Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem dieťaťa (v kontexte s článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) musí byť teda popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Podobná požiadavka vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

Odvolačný súd sa plne stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože dočasné zverenie maloletého do starostlivosti otca, doposiaľ nebolo relevantným spôsobom preukázané, že maloletý v starostlivosti matky neprospieva, alebo by bolo jeho zdravie a výchova ohrozená. Rovnako nie je možné v tomto štádiu bez zistenia podstatných okolností a dôvodov súhlasiť s argumentáciou otca, že premiestnenie maloletého nie je v jeho záujme, a preto je nevyhnutné neodkladným opatrením reagovať na postup matky, ktorá rieši bytovú otázku, avšak v inom okrese, neakceptovaním úlohy otca a to jednak ohľadne zmeny bydliska maloletého a s tým zároveň súvisiacou aj zmeny školy v meste H.. Nepovažuje za vadu rozhodnutia okresného súdu otcom tvrdené s nevysporiadanie sa so všetkými tvrdeniami v návrhu ako aj s nepripojením spisov vedených na okresnom súde pod sp. zn. 31P/4/2023 a sp. zn. 31P/49/2020.

K tejto odvolacej argumentácii otca odvolací súd uvádza, že ju nepovažuje za relevantnú, nakoľko prvoinštančný súd sa v bode 10 odôvodnenia svojho rozhodnutia vysporiadal s dôvodnosťou návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nepovažoval za dôvodné pre neosvedčenie naliehavosti a neodkladnosti rozhodnutia o dočasnom zverení do osobnej starostlivosti otca, pričom prvoinštančný súd uviedol dôvody, pre ktoré nezhliadol dôvodnosť návrhu otca, pre ktoré predmetný návrh zamietol. Odvolací súd nedáva za vinu prvoinštančnému súdu ak sa podrobne nevyjadroval vo svojom rozhodnutí k jednotlivým dôvodom a skutočnostiam uvádzaným otcom v návrhu, ktoré skutočnosti s istotou posúdil komplexne a dospel k relevantnému rozhodnutiu. Ani otázka nepripojenia opatrovníckych spisov podľa tvrdení otca nezakladá vecnú nesprávnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu, ktorý mal vedomosť o prebiehajúcich konaniach v zmysle úradného záznamu zo dňa 31.03.2023.

Odvolačný súd nespochybňuje tvrdenia otca v tom smere, že matka sa rozhodla pre presťahovanie sa aj s maloletým do iného okresu, rovnako riešila otázku zmeny školy maloletého z A. do H. bez predchádzajúceho súhlasu otca, ktoré dôvody však nespochybňujú správnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu a nepredstavujú zmätočnosť či nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Za nepodstatné považuje odvolací súd, aby sa okresný súd vyjadroval k procesnému postupu matky v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/4/2023, v ktorom konaní už bolo podľa odvolacích námietok otca rozhodnuté o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnutím, ktorým bol návrh matky zamietnutý, v ktorom rozhodnutí boli uvedené relevantné dôvody. Za daného stavu nemožno súhlasiť s argumentáciou otca o ignorovaní záujmu maloletého zo strany matky, ktorej zámer presťahovať sa do iného mesta je zrejмый, avšak táto okolnosť sama o sebe nezakladá dôvodnosť návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na stabilizáciu výchovného prostredia maloletého, ktorá stabilita nepredstavuje iba zotrvanie maloletého v doterajšom prostredí, v meste kde doteraz žije, pričom za stabilitu sa považuje aj okruh rodinných príslušníkov maloletého v domácnosti, v ktorej maloletý vyrastá, ale vždy je prvoradý záujem dieťa.

V tomto štádiu konania vyjadrovať sa k tvrdeniam otca ohľadne nevhodného výchovného pôsobenia partnera matky v súvislosti s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažuje odvolací súd za opodstatnené, i keď aj odvolací súd má za to, že v uvedenom smere je povinnosťou matky zabezpečovať riadnu výchovu a starostlivosť o maloletého, eliminovať prípadné nezhody medzi jej partnerom a maloletým, či súrodencami, no doposiaľ tieto otcom tvrdené dôvody o nezhodách ani s poukazom na prepis zvukovej nahrávky maloletého vytvorenej dňa 15.12.2022 nezakladá dôvodnosť odňatia maloletého zo starostlivosti matky, keď navyše nie je možné ani verifikovať pravdivosť a správnosť predmetnej nahrávky a jej opodstatnenosť k okamžitej zmene výchovného prostredia maloletého, čo bude možné vykonať až po riadnom vykonaní dokazovania v konaní vo veci samej na základe návrhu otca, ktorý bol podaný vychádzajúc z úradného záznamu zo dňa 15.02.2023, podľa ktorého je vedené konanie o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 31P/7/2023.

Ďalšie odvolacie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne

objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu otca zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Žiada sa opakovane zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej (vzhľadom i na zákonom limitovanú lehotu na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, v rámci ktorého budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť o zmene výkonu rodičovských práv a povinností na základe podaného návrhu otca, sledujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

Odvolaciemu súdu sa však žiada zdôrazniť, že výchovné pôsobenie rodiča na dieťa, a to aj v zmysle rozhodnutia súdu o výchove, nikdy nesmie prekročiť racionálnu hranicu a malo by rešpektovať najlepší záujem dieťaťa tak, aby boli naplnené požiadavky stanovené článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Vyššie uvedené závery by nemali byť vnímané ako „víťazstvo“ matky či „prehra“ otca. Obaja rodičia majú na výber, buď zotrvajú výlučne na svojich postojoch a budú maloletého naďalej vystavovať zjavne traumatizujúcim zážitkom, alebo „zostúpia zo svojich vlastných výšin dole“ a nájdu spoločnú reč s cieľom spolupôsobiť na zabezpečenie jeho všestranného rozvoja. Nezostáva než dúfať, že dospelí sa spamätajú a uvedomia si, že bolestných okamihov nastalo vo veku maloletého už viac ako dosť a uprednostnia druhú možnosť (spoločnú reč s cieľom spolupôsobiť na zabezpečenie jeho všestranného rozvoja). Odvolací súd tiež pripomína, že rozhodnutia všeobecných súdov o úprave výchovných pomerov nemajú povahu rozhodnutí absolútne konečných a teda nezmeniteľných. Urovanie vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletého, snaha o nájdenie spoločného konsenzu nad spôsobom jeho výchovy (s ohľadom na jeho najlepšie záujmy) a teda vyvarovanie sa konaniu, v ktorom sa maloleté dieťa a realizácia rodičovských práv stáva akýmsi „nástrojom na vybavovanie vzájomných účtov“ a domnelých krívd medzi rodičmi, by však mali byť predpokladom pre prehĺbenie rodinných väzieb a dôvodom na úpravu doterajších výchovných pomerov k maloletému v čo najlepšom záujme pre neho, nie ich cieľom.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej vedenom pod sp. zn. 30P/41/2020 v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o zmenu úpravy styku otca, o určenie školy a iné. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávanom prípade nenastala, a preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).